

Патријарх српски Порфирије уручио орден Светог Саве проф. др Надежди Басари

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије уручио је 29. маја 2021. године у храму Светог Саве у Београду орден Светог Саве другог степена проф. др Надежди Басари, директору Интерне медицине у болници Санкт Францискус у Флензбургу, Немачка.

Поздрављајући др Надежду Басару, њену породицу, пријатеље и све сабрane под сводовима Светосавског храма на Врачару, Његова Светост Патријарх г. Порфирије је истакао:

„Сабрали смо се данас лепим поводом да професорки Надежди Басари уручимо високо одликовање наше Свете Цркве, орден Светога Саве другог степена. Обично када Црква неком додељује орден или неко друго признање, прво што се многи упитају јесте: који су разлози за то? И већина мисли да су у питању заслуге везане за изградњу храма или неког другог црквеног здања. Међутим, из молбе тројице пароха из Хамбурга, коју је, уз свој предлог Светом Архијерејском Синоду, доставио Преосвећени Епископ диселдорфски и немачки г. Григорије, уочава се да су Ваше заслуге, професорко Надежда, не у подизању грађевина, већ у подизању људи који су Вам се за помоћ обраћали и које сте лечили и давали им наду да се и најтеже болести могу победити.

Из молбе поменутих пароха Свети Архијерејски Синод је сазнао да сте Ви једна од најпризнатијих хематолога, онколога и трансплантатора матичних

ћелија на свету, што није њихова тврдња без покрића, већ што потврђују Ваши резултати и чињеница да сте као православна Српкиња постављени на место директора Интерне медицине у Наставној болници Универзитета у Килу и Флензбургу, као и да руководите пројектом уједињених шест онколошких болница севера Немачке. Обрадовало нас је када смо ово сазнали, као и да сте, поред тога председник многих стручних комисија и да сте пре доласка у Флензбург били пет година на челу Трансплантационог центра Универзитетске клинике у Лајпцигу, где сте тај центар довели на сам врх Немачке и Европе, са 230 трансплантација годишње и са високим процентом излечења.

Од 1997. године до данас Ви сте обавили преко 2.300 трансплантација матичних ћелија, лечећи на десетине хиљада онколошких и хематолошких пацијената од којих их је из Србије, Републике Српске, Црне Горе и других република бивше Југославије било преко хиљаду, а међу њима и неколико свештеника наше Свете Цркве, који о Вама и Вашем раду имају само речи хвале. Управо овде долази до изражаја Ваша самарјанска љубав где сте се при лечењу пацијената са ових простора одрекли своје материјалне награде која Вам припада, јер је за Вас на првом месту увек био човек. Захваљујући Вашем труду издејствовали сте за српске пацијенте да се лече под истим финансијским условима као и немачки, чиме сте нашим људима омогућили медицинску негу која им је неопходна. Поред лечења Вашу бригу показујете и за услове у којима су српски пацијенти смештени, због чега Вас они и зову српском мајком.

Такође је Ваша велика заслуга што сте издејствовали да свештеници из Хамбурга у болничкој капели у Флензбургу повремено служе свету Литургију на којој учешћа узимају не само православни лекари на челу са Вама, већ и пацијенти који се ту лече, па и верни који живе у том граду.

За све напред речено Свети Архијерејски Синод Вам је, на предлог епископа Григорија, доделио високо одликовање Српске Православне Цркве, орден Светог Саве, које Вам данас уручујемо ”.

У одлуци Светог Архијерејског Синода коју је прочитао протојереј-ставрофор Саво Б. Јовић, главни секретар Светог Синода, наводи се да се високо доликовање Српске Православне Цркве др Надежди Басари додељује за делатну и истрајну љубав коју свесрдно показује својом стручношћу, самарјанским милосрђем и несебичним трудом при лечењу оних који су јој поверени, а нарочито према сународницима и вернима Српске Православне Цркве.

Пошто је из руку Патријарха српског г. Порфирија примила орден Светог Саве, др Надежда Басара је заблагодарила на високом признању своје Цркве и свог народа беседом овенчаном човекољубљем, родољубљем и богољубљем, беседом која ће красити најлепше странице историје не само Српске Цркве него и српске медицине и науке уопште:

„Благодарећи вам искрено на знамењу које је симбол наше духовне и идентитетске вертикале, јер у свом имену сабира православно светосавно биће наше, нека ми буде допуштено да подсетим на невидљиву нит која кроз сва времена повезује претке и потомке.

Свако има своју приповест о тој вековној нити. Иако је не видимо очним, непогрешиво је спознајемо духовним видом. И ма колико биле различите, једно им је заједничко – вечне су и нераскидиве. Моју нит испреда све што јесам, а понајвише сам лекар. И ту се ето срећемо свакода дана Свети Сава и ја. Да ли читам објављене научне дигиталне записе са екрана или књиге лекаруше које је преводио и дописивао Свети Сава, једнако ме истом уче да „човек човеку није вук“, како стари Латини мисле, „већ да је човек човеку лек“, како нас је први српски просветитељ заветовао. Ми бирамо шта ћемо другом човеку бити и тај избор нас одређује, дефинише наш однос према свему – у професији до вере или невере, у савести до чојства или нечовештва. Одавно сам изабрала да ходам Савиним путем „јер другог пута и немам“, каже песник.

„У почетку беше реч“, вели Нови завет. На почетку нас беше Савина реч. Она реч из Хиландарског медицинског кодекса која каже: „Лекар не сме да буде лаком на новац и да га то руководи при лечењу болесника, него љубав према човеку коме је позван да помогне“. Научили су то лекари, видари Свети Дамјан и Козма, које је народ прозвао „Без-сребреници“. Научила сам и ја да ми је љубав награда и уздарје за моје сународнике, за моје светосавце које болест доводи до мога прага. Иза тог прага су њихова нада и вера и мој завет да ћу све што умем и знам посвећено ставити на олтар излечења, без

сребреника за мој труд и рад, а са једном наградом – да ме не забораве у својим молитвама.

У Студеничком типиху Свети Сава прописује да се из студеничке болнице одпази са отпусном листом, да се забрањује надрилекарстао, саветује како се поступа при масовним обољењима, ми бисмо данас рекли епидемијама, и учи нас како нема излечења тела без зацељења душе – што је иначе, основа савремене медицине. Путујући којекуда по свету, Свети Сава доноси лековито биље, мелеме, лекове, али и списе, књиге да они који лече буду учени, утемељени у знању. Зато смо се у Србији још у 13. веку лечили на тада савремени начин, као у Византији као у Латина, као у Западној Европи. То су наши преци који творе ону нит трајања о којој причам, преци којима дугујемо да останемо на том трагу најбољих, савремених, учених – да их и девет векова касније славимо својим успесима који су на ползу српском народу, на спомен Светом Сави и у славу Господа, а увек за добробит другог човека – оног оболелог који једну руку пружа ка лекару, а другу ка Господу.

Сви лекари на свету полажу Хипократову заклетву, а само српски лекар и Савин завет који је потка око невидљиве нити наше духовне вертикале. Тај завет за себе исписује свако од нас који са стетоскопом око врата започињемо и завршавамо дан. И ма како га ко срочио, Савин завет своди се на исто: Нема излечења ако заједно нису у молитви и вери онај који се лечи и онај ко га лечи и ако обоје исцељење не виде у љубави.

Браћо и сестре у Христу, она нит која повезује претке и потомке, исијава сада и овде посебном светлошћу за мене и моју породицу. Постоји место на ком чувам наслеђе које примих као бласослов од предака и који као завет преносим синовима и кћерима. На том месту чувам свој венчани прстен, прамење косе у воску са крштења моје деце, чувам сећање на страдање у јасеновачким логорима многочлане породице супруговог чукундеде Данила Басаре, предања из Црне Горе о попу Иви – мом чукунђеду. Ту су пожутела писма из Балканских и из Великог рата мог прадеде, адвоката и судије Ђура Ивовића. То је моја нит и на њој чукунђед поп Иво, прадеда Ђура, па деда Јован који у овом дану када примам знамење има посебно место у традицији мог породичног наслеђа. Јер ту где поносно чувам орден Светог Саве мог ђеда Јована Ивовића, професора историје и књижевности, који ће, пред крај Другог светског рата, главом платити верност Краљу и Отаџбини, ту, поред његовог, стајаће и овај орден Светог Саве који ме данас грли око врата. Он је мој одговор на Његошево питање које себи и другима поставља владика Данило: „Сада имам са чим изаћ пред потомке и пред претке ”.

Нека ми на крају буде дозвољено да овде, у заветном храму српског народа, у српском престоном граду, испуним важност саборности која је нарочито значајна и лековита за нас у расејању. У далеком свету, твоја Црква и твој парох су она јака нит која те веже за постојбину и постојање. Зато је за мене велика част што је предлог са мојим именом са извора – од свештеника Црквене општине Хамбург, кренуло на пут до овог дана и овог места, тражећи на том путу мудрост и благослов по реду од епископа Григорија, па Светог Архијерејског Синода све до руку Ваше Светости.

Скромна у Христу, благодарим Његовој Светости Патријарху српском господину Порфирију, Преосвећеном Владики Григорију, монаштву и свештенству наше свете Српске Православне Цркве, верујућем светосавком народу нашем, уз завет да једини прави пут Светог Саве јесте и биће”.

